Nro. 14

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Jmperatora Całey Roſsyi.

z Wilna VS. 18 Lutego 1800 w Sobotę

z Petersburga VS. 7. Lutego.

Naznaczeni kommendantami: regimentow muszkietyerſkich: Graffa Razumowſkiego Połkownik Ulanius; Selechowa Podpółkownik Kurosz. Podpółkownicy otrzymali rangę Połkownikow: regimentu muszkietyerow Alsufiewa Siwers: regimentu muszkietyerow Brunowa Stoianow; regimentu garnizonowego Maſse Szreiders. Maiorowie zoſtaią Podpółkownikami: regimentu piońnierow Grigoriew; od Jnżenierow Korpusu Mamontow i Waſilew. Połku huzarow Brezemana Maior Koman zoſtał Kommendantem. Generała Feld Marszałka Graffa Soltikowa z Jnspektorſki Adiutant Połkownik Alekſeiew; leibkiraſsyerow JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Połkownik Petrowſki; regimentu grenadycrow Rozenberga Połkownik von Tranze, uwalniaią ſię od służby. Garnizonowego regimentu Junoszewſkiego zmarły Maior Niziajew wymazany z rang liſty.

D. 30 Stycznia Jmperatorſka Akademia Nauk odprawiła publiczne poſiedzenie, gdy Aktualny Tayny Konſiliarz Ober Kammerher i Kawaler Graf Stroganow obeymował doſtoyność Prezydenta Akademii, Dirrektora Monarszych Bibliotek, i głównego dozorcy wydobywania marmurow i kolorowych kamieni w Gubernii Permſkiey.

z Wiednia 1 Lutego z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Wiele mówiono, dni temu kilka, o propozycyach do ugody podanych Dworowi naszemu przez Konsula Buonaparte; dziś głębokie o pokoiu milczenie; to pewna że zprzymierzone Mocarſtwa do negocyacyi należeć nie chcą. Niedawno przybył z Conſtantinopola goniec z wiadomością, iż Francuzi Turkom podali ugodliwe warunki, od których przyięcia Diwan nie ieſt dalekim. O tym niema naymnieyszey wątpliwości, że General Buonaparte proſto traktuie z pierwszym ſtanu Miniſtrem, Baronem de Thugut; taiemnica ieſt niedościgła; ſpodziewamy ſię iednak, iż ieżeli Auſtrya porozumieć ſię i pogodzić zechce z nieprzyiacielem, uczyni to zapewne bez żadnego pośrzednictwa Mocarſtw poſtronnych.

Lord Minto Ambaſsador W. Britańnii i General Hrabia Bellegarde powrócili do naſzey ſtolicy z podróży odprawioney do Pragi; ſkutek niewiadomy. Z Brunn rapport przyszedł, że d. 3 wieczorem woyſk Jmperatorſko Roſsyiſkich Generaliſsimus, Cesarſko Królewſkich Feld Marszałek, Xiąże Jtaliyſki Graf Suworow Rimnikſki przez pomienione miaſto przeieżdżał. Wiazd Arcy Xiążęcia Józefa Palatina z Małżonką Wielką Xiężną Alexandrą do Budy nadzwyczay nie był wspaniały; nayzacnieyſi obywatele całego Króleſtwa na ten akt zgromadzeni; naſtąpiły kilka dni trwaiące feſtyny, bale, illuminacye całego miaſta.

Słychać że przy końcu teraznieyszego mieſiąca, druga kampania nad pierwszą krwawsza będzie zagaiona we Włoszech i Szwabii. Z Donaueschingen główney kwatery Arcy Xiążęcia Karola przybył do Rady woienney General Stipshutz, w którym iak wiadomo, pomieniony Arcy Xiąże zupełną ufność pokłada. Armia iego rozłożona ieſt naſtępuiącym ſposobem: diwizya Petrasch, główna kwatera Lindau, zaymuie Kray Grisonow i Voralberg. Grenadyerowie całego woyſka pod Generałami Kospoth i Sporck między Schaffhausen i Conſtancyeńſkim ieziorem. Nauendorf kommenderuie centrum na przeciw Bazilei; Meerfeld uważa obroty nieprzyiacielſkie w Kehl i Brisach; Giulay nad brzegami Renu, Starray, Xiążęta Lotaryńſki, i Hohenlohe ſtoią od Manheimu poſtępuiąc ku niższemu Renowi; w Bellinzona ieſt General Dedowich; tamże zaczyna ſię główna kommenda Generała Melas

Rapporta od granic Tureckich przyſłane zawieraią w ſobie ważną między innemi wiadomość, że buntownik Paſswan Oglou

na czele armii swoiey wziol szturmem twierdzę Nissa, w niey cokolwiek ieńcow; i nie mieszkaiąc ruszył ku Belgradowi, gdzie Basza czyni potrzebną gotowość do obrony. Bywszy Poseł Angielski w Szwaycarach Wickham, u nas się znayduie, był prezentowany Cesarzowi Jmci. Do Londinu nadzwyczay wiele gońcow posyłamy. Według listow z Wenecyi, był tam uknowany śpisek na przywrócenie dawnego rządu; miał wybuchnąć wraz po wystąpieniu na kampanią garnizonu. Rzecz się odkryła; dowodzcow aresztowano, dla bespieczeństwa garnizon powiększony został.

z Londinu 31 Stycznia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Jeden z Wędrownikow Angielskich, Wild, ktory w r. 1795, 96 i 97 zwiedzał Amerykę północną, widział i opisał żyiącego na ten czas, i Prezydenta ieszcze stanow ziednoczonych, Generała Washingtona. Mąż ten, powiada Wild, ma teraz lat 65; wydaie się daleko starszym na twarzy. Zycie prowadził zawsze pracowite; był narażony na wielorakie przypadki, doznał szczęścia, doświadczył przeciwności; te człowieka przed czasem schyliły ku grobowi. W ceremonialnym iednak ubiorze Prezydenta dość młodo wygląda, Stanowszy przed obliczem męża z talentow i dzieł dla Oyczyzny szczęśliwie dokonanych, przed światem wsławionego, cudzoziemiec niechętnie nawet w sercu swoim uczuć musi podziwienie i szacunek; musi pomyślić, że imie Washingtona potomność z uwielbieniem i wdzięcznością wspominać będzie.

W rozmowie iest poważny, mało mówiący; Amerykańscy Officyerowie powiadaią, że nigdy śmieiącego się nie widzieli. Przyiacioł poufałych mało miał w całym życiu. Wzrostu ma 5 stop calow 11; piersi szerokie, głowę małą. Z fizyognomii iego wnosił malarz Stewarts, iak powiadaią o Sokratesie, że skłonny iest do gniewu i porywczy. Ci co długo żyli z Washingtonem, wyznali, że tak iest w rzeczy samey; lecz u niego zawsze rozum kierował namiętnościami. Mówi bardzo powoli, zastanawiaiąc się nad każdym słowem; mówi zaś gładko i zwięźle. Z cudzoziemcami naymilsza rozmowa o położeniu, ludności, produktach, Amerykańskich Prowincyi, co wszystko sam zna naylepiey.

W obcowaniu z płcią piękną wesoł iest, grzeczny, i otwarty. Wyiowszy Posłow zagranicznych, i przyiacioł małżonki swoiey. nikogo na obiady nie zaprasza. Nie ktorzy Washingtona o skępstwo posądzili. On zaś oszczędnym iest nie bez przyczyny. Pensya Prezydenta stanow mała iest; mógłby wprawdzie General z własnego maiątku, ktory ma bardzo znaczny, żyć okazaley; lecz nie chce szkodliwego przykładu zostawić następcy może ubogiemu. Gdy mieszka na wsi, dom iego każdemu stoi otworem. Cnota, mądrość, sprawiedliwość większym dla niego są zaszczytem nad wszystkie okazałości. W tym człowiek iedyny, że mogąc krewnych swoich wzbogacić, żadnego iednak nie powołał do sprawowania urzędow publicznych i zyskownych.

Wszystkie miasta całey Ameryki święcić zwykły uroczyście doroczną pamiątkę narodzenia Wodza i Prawocawcy swoiego. Są iednak obywatele, którzy wychwalaiąc Konstitucyą przez Washingtona napisaną samego Washingtona wychwalać nie chcą; ta niechęć ma początek w Angielskiey woynie; wielu dobrych Republikantow pragnęło odebrać mu naywyższą kommendę, chociaż nie był nieszczęśliwym. Lecz ten iest charakter Amerykanow, a podobno wszystkich narodow wolnych, że naylepiey zasłużonym współziomkom nie oddaią sprawiedliwości. Chociażby Anioł z Nieba do nich zstąpił i rządził, i tego obwiniliby podobno o zamysły szkodliwe wolności. Wcześnie też przepowiedzieć można, że Francuzi przestaną uwielbiać Washingtona, który Amerykanow usiłuiąc wstrzymać od wpływu do woyny teraznieyszey, wmawia potężnie, że narod narodowi drugiemu za wyświadczone przysługi nie winien wdzięczności, do iakiey obowiązany iest człowiek prywatny za odebrane dobrodzieystwa.

Jzba Niższa rozpoczynaiąc posiedzenia swoie, postanowiła oświadczyć wdzięczność imieniem całego narodu Generałom i Admirałom, którzy się znaydowali na wyprawie Hollenderskiey. Dnia dzisieyszego czytana była odpowiedź Xiążęcia d' York, Lorda Duncan, Generała Aberkromby; wszyscy w krótkich wyrazach skromnie dziękuią za pamięć Reprezentantom. Admirał zaś Mitchell przydał uwagę w liście: że wiatry, morskie nawałności, i tym podobne przyczyny nie dozwoliły armii lądowey zakończyć pomienioną wyprawę tak pomyślnie iak flotta zaczeła, niszcząc całą potęgę na morzu Batawow; oświadcza nakoniec iż osoby rządowe uczyniły wszystko co do nich należało, ażeby pomieniona wyprawa skutek wzieła nayszczęśliwszy.

Przy zagaieniu Parlamentu Jrlandzkiego znaiomy Grattan mówił bardzo wiele przeciwko proiektowi przyszley Unii dwuch narodow; Ministrow zaś wystawił nieprzyiaciołmi dobra powszechnego. Powszechne iest rozumienie, iż Konsul Buonaparte nie dla inney przyczyny podawał propozycye do ugody iak tylko ażeby Angielskiey Oppozycya miała okoliczność muwienia przeciw rządowi: Zaraza morowa w kraiu Marokańskim nieustaie; przetoż Admiralicya przy uściu Tamizy kazała zatopić kilka okrętow, które ładunek skur z Mogador przywiozły. O zmarłym niedawno Chińskim Cesarzu Kienlong czytamy, że był bardzo pracowity; r. 1771 napisał własną ręką 537 listow wierszem lub prozą bardzo pięknych; ta

okoliczność mieysce znalazła w dzieiach rocznych *Państwa* Chińskiego.

Słychać *że* pierwszy Minister ma wkrótce zaciągać długu 5 millionow FS. na zastąpienie wydatkow publicznych aż do maja; w tenczas albowiem poda swóy Budget, to iest proiekt napełnienia skarbu narodowego na rok następny. Do przygórka dobrey nadziei posłano dwa piesze regimenta. Z Madras, donoszą, iż nieiaki Sucwa Jndyanin zgromadziwszy łotrow i rozboynikow do 40 tysięcy, zniszczył już powiaty niektóre kompanii wschodniey hołduiące; chcąc złemu zapobiedz rządca Osad Angielskich wysłał Półkownika *S*utherland na czele 6 batalionow, z roskazem wytępieni tey swawolney zgrai.

Wszystkie porty nasze w Prowincyach wschodnich Królestwa są napełnione woiennemi lub przewozowemi okrętami; nie wiadomo iednak, kiedy przyidzie do skutku wyprawa ku brzegom Francuzkim. Zdobycz w Seringapatnam zabrana nie przyszła do Anglii w całości; część iey znaczna zginęła na okręcie *S*cepter od 64 armat, który w porcie Cap zatonoł. Tamże i tegoż czasu w morzu pogrążony został okręt woienny Króla Duńskiego Oldenburg;; szkoda w tym przypadku poniesiona przechodzi 500 tysięcy talarow.

z Paryża 5 Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Biega w mieście pogłoska, że pierwszy Konsul raz trzeci podał propozycyą do ugody Dworowi Londińskiemu; wyglądamy ciekawie czyli będzie lepiey nad inne przyięta. Listy odebrane niedawno z Egiptu donoszą, że Generał Dumuy z kilko innemi *O*fficyerami wyszedł pod żagle z Alexandryiskiego portu zmierzaiąc do Oyczyzny. Lecz ponieważ do Toulonu, Marseille i dalszych portow Francuzkich na południu nie zawinoł okręt, wnosić można, że w przeprawie od Anglikow zchwytany został,

Z Szuanami woyna na Zachodzie. Armia General*a* en chef Brune w Departamencie Morbihan zgromadzona wynosi 50 tysięcy żołnierza; nie licząc mnieyszych diwizyi które są rozłożone na innych mieyscach, dla przywrócenia spokoyności, lub utrzymania przywróconey. *P*rzyprowadzono do naszey stolicy wielu zchwytanych zbroynych rokoszanow; wszyscy przed sądem woyskowym stawać muszą; nie którzy iuż słyszeli wyrok śmiertelny. Jednak zamieszania domowe nie ustaią; owszem słyszemy, że Szuanowie pokazali się teraz w Departamentach Somme i pas de Calais. Broń którey wiele im odebrano w rozmaitych utarczkach, według powieści Generałow naszych, iest fabryki Angielskiey.

Jeden z nayznacznieyszych wodzow, Charles, zwyciężony uciekł z ludem pozostałym do lasow; gdzie znowu postrzegłszy się bydź oskoczonym pisał do Generała Chamberlac; donosząc iż gdyby wiedział o ugodzie przez Hrabię Bourmont podpisaney, nigdyby nie walczył; prosi nakoniec o pokoy; czas iest albowiem powiada, ażeby krew obywatelska, lać się przestała, czas wieśniakom do zabaw rolniczych powracać. Tysiąc Szuanow z diwizyi Georges Generałowi Brune w mieście Vennes bawiącemu oświadczyli ochotę broń złożyć, i wydać dowodzcow swoich, albo przynaymniey pokazać łatwy sposob zchwytania.

Ostatnie rapporta pokazuią, iż mieszkaiący obywatele nad brzegami Loire nie tylko powrócili do domow, ale też zgodzili się na wspólny z Republikantami obchod pamiątki ugody podpisaney. Szefowie rozwiązuiąc gromady zbroyne nic nie dali z tey zdobyczy, iaką zebrać mogli w czasie rozruchow domowych; żołdu nawet nie opłacono; przez co stali się nienawistnemi pospolitemu gminowi, mianowicie w Vendei. Na prawym zaś brzegu Loire D' Autichamp, Chatillon, Bourmont, Laprevalaye, postąpili iak na uczciwych mężow przystało, dotrzymali słowa danego, i wiele po nich można się spodziewać, zwłaszcza ieśli rząd kiedyżkolwiek przystąpi do wymazywania z regestru emigrantow niesprawiedliwie zapisanych.

Bardzo wiele iednak zostało do czynienia. Nie wszyscy broń złożyli; mieszkance Departamentow Morbihan, Jlle, Vilaine, Cotes du Nord, Eure, Loire, Orne; w znaczney liczbie są zbuntowani. Tam diwizye Generała, Dumoulin, Chamberlac, Travost, walczą przeciw Frotté, Georges, Charles, Descure, Duboisgny. Naykrwawszą bitwę stoczono 26 Stycznia pod Grandchamp niedaleko Vannes, gdzie Georges stracił 500 ludzi. Powszechne iest rozumienie, że wszyscy *S*zefowie wyliczeni ieden po drugim ugodę podpisywać będą, nie odbieraiąc zwłaszcza posiłkow zagranicznych.

Ex Direktorowie Carnot i Barthelemy od pierwszego Konsul*a* naymiley zostali przyiętemi; pierwszy wkrótce ma zasiąść w Jnstitutum narodowym; drugi często miewa rozmowy z Ministrem Talleyrand Perigord, Generałowie: Delauloi naznaczony Kommendantem artilleryi w armii zachodniey, Macdonald Jnspektorem kawaleryi, Fregeville piechoty. Buonaparte przywrócił do służby i rangi Diwizyinego Generała Rochambeau, którego bywsi Direktorowie oddalili, gdy z osad Amerykańskich powracał.

Policya odkryć niedawno miała spisek na zniszczenie teraznieyszego rządu skleiony; nic o nim powiedzieć niemożno przed odebraniem pewnieyszych wiadomości. Z Genui donoszą, że Austryackie

woyska pod Graffem Klenau odebrawszy posiłek w ludziach i żywności z kraiu Toskańskiego, stoi pod Sestri. Twierdza Gavi nie iest opasaną. Odmiany zaszłe w Liguryi spodziewać się kazały; że bilety banku S. Jerzego większy kredyt mieć zaczną; iakoż powstały z upadku; lecz w kilka dni potym pro od sta traciły. Zagraniczni Kupcy w Genui i innych miastach zdawna mieszkaiący, za granice ustępuią.

z Rzymu 20 stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Aresztowano w mieście naszym wiele podeyrzanych i złośliwych osob, które między gminem rozsiewały zmyślone wiadomości mogące wzruszyć spokoyność domową. Dziś ieszcze woyska Neapolitańskie przyprowadziły 40 łotrow do kupy niedawno przez Generała Burkard rozproszoney należących. Tegoż czasu Xiąże Santa Croce z Zamku S. Anioła do Civita-vechia przeniesiony został. Za pozwoleniem Króla Jmci Dwóch Sicylii, rząd tymczasowy, zgromadzeniom zakonnym przywrócił wszystkie dobra, dzierżawy, fundusze, iakie do nich należały przed ustanowieniem Rzeczypospolitey. Zboża bardzo wiele przyszło morzem z Neapolitańskiego kraiu; przez co ustała zupełnie drożyzna w mieście naszym.

z Mediolanu 25 Stycznia z Gazety Frankfortskiey

General Mitrowski przybył do miasta naszego; wkrótce po nim wkroczyły powracaiące z Piemontu regimenta Ligne, Clerfait; za temi Paar, Kienmayer; dziś spodziewamy się regimentow Sciafanetti, Weber; wszystkie na leżach zimowych staną w kraiu naszym: inne miasta Lombardyi Austryackiey woyskiem są napełnione; Monza, Pavia, Lodi. O zagaieniu wowey kampanii nic nie słychać. Francuzi w kraiu Liguryiskim też same co dawniey zaymuią stanowiska. Diwizyą w Oneille potężnie wzmocnili. Słychać że Genueńczykowie w okolicach S. Piotra di Arena bunt podnieśli; ztąd przyiść miało do wielkiego krwi rozlania. Czekamy rapportow dokładnieyszych.

z Wenecyi 29 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Głęboka dziś spokoyność panuie w mieście naszym. Niedawno został ogłoszony edikt Cesarza Jmci, nakazuiący wypłacenie nowego podatku z dóbr gruntowych i rękodzieł; wyniesie million Złotych Ryńskich; służyć ma na zastąpienie rozmaitych wydatkow nieuchronnych w teraznieyszym czasie. Przez Udine i inne miasta kraiu Weneckiego codziennie idą półki Cesarskie i rekrutow partye, którémi armia Generała Melas we Włoszech ma bydź dopełniona. Głoszą że Hrabia Klenau po uporczywey i nad inne krwawey bitwie opanował wzgórki leżące w bliskości murow Genueńskich, nawet twierdzę Eperon; czekamy urzędowego rapportu na tak ważną wiadomość.

z Werony 29 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Dziś widziemy przechodzące z Tirolu do Włoch rozmaite regimenta; słychać że w następuiącey kampanii Cesarz Jmć oprocz armii czynney chce mieć liczną rezerwę pod Mediolanem. Z Liworny piszą, iż d 20 zawinął do portu Lord Nelson z Palermo do Anglii żeglować maiący; naywyższą po nim kommendę na morzu śrzodziemnym obiął Keith Admirał. Francuzi raz ieszcze usiłowali wziąć podeyściem Novi; lecz z klęską nic niesprawiwszy odeyść musieli. Graf Klenau nie opanował wprawdzie, iak głoszono, twierdzy Eperon, lecz przyległe iey góry. Główną kwaterę ma w S. Martino. Powiadaią, że proiekt attakowania morzem i lądem Genui, przez Admirałow Angielskich i Generałow Austryackich ułożony, przyidzie wkrótce do skutku. Eskadra port stołeczny zamykaiąca składa się z 8 okrętow i 5 fregat; inne statki zbroyne pod Nice krążą. Po ukutecznioney zamianie woiennych brańcow, zostało ieszcze 30 tysięcy Francuzow w Austryi. Garnizon Ancony powracaiąc do kraiu swoiego przybył do Alexandryi; tu rozkaz odebrał ciągnąć na Tirol i Szwaycary; tym sposobem przedłuży ąę marsz do dwóch miesięcy.

z Bruxelles 31 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Kommmndę 24, 25, i 26 diwizyi Konsul Buonaparte oddał Generałom Bonnard, Cartaud, Laroche. Anglicy bardzo wiele zboża wyprowadzili z kraiu naszego przez porty Flandryiskie, zamyślaiąc nierównie więcey zabierać na rzece Escaut. Lecz rząd przerwał wszelką z nieprzyiacielem kommunikacyą. Kanonierow ztąd posłanych do Mastrichtu, zwrócono, musieli póyść do zachodnich Departamentow. W naszych zaś wybrać trzeba do woyska 18 tysięcy młodzieńcow.

Nro 14.

DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

z *Wilna VS.* 18 Lutego 1800 w Sobotę.

z Stuttgardu 2 Lutego z Gazety Hamburgskiey.

Przez Ratisbonę niedawno przeieżdżał goniec Francuzki, od Konsula Buonaparte, iak się domyślamy, do Wiednia wiozący propozycye do pokoiu. Minister Angielski Wikham z Auszpurga do teyże stolicy pośpiesza. Z Werony wiadomość odbieramy, że garnizon miasta Wenecyi składa się dziś z 10 batalionow Austryackich; podobno tam odkryto śpisek, ktorego okoliczności wiadome nie są, sprawcow aresztowano.

z Strasburga 31 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Armia między Moguncyą i Bazyleą rozłożona w nieustannym zostaie poruszeniu. General *S.* Cyr ze Włoch przybyły obiol kommendę lewego skrzydła. Połbrigady w Kehl i okolicach stoiące na brzeg Renu lewy odprowadzono; inne staneły na ich mieyscu. Brat Ministra woiennego Berthier przywiozł ważne zlecenia do Generała en chef Moreau. Ten czeka na przybycie Posła Reinhard, z ktorym do Berne poiedzie. Ostatniemu Konsul Buonaparte zalecił wygładzić z pamięci Szwaycarow okrotne i nieludzkie obeyście się z niemi Rapinata i Schavenburga. 1.200 Szwaycarskich żołnierzy posiłkowych dziś poszło do Moguncyi.

z Constantinopola 31 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Nie mamy iaszcze urzędowych rapportow z obozu Wielkiego Wezyra; powszechne, na dawnieyszych ugruntowane rozumienie iest, że cała armia Ottomańska pustynię Egipt od Azyi przedzielaiącą przeszedlszy, kampanią zagaiła.

Od granic Szwaycarskich 30 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Z wnętrznych Cantonow rozmaite woyska występuią teraz na granice, między innemi artillerya, i wszystkie połbrigady narodowe Szwaycarskie; w znacznieyszych miastach zostawiono słaby garnizon. Odezwa przez zgromadzenie prawodawcze do narodu wydana sprawiła pomyślny skutek; maie nawet Cantony rewolucyą pochwaliły. Teraz w całych Szwaycarach zupełna spokoyność panuie.

Od brzegow Menu 5 lutego z gazety Frankfortskiey

Do Ulm zciągaią zewsząd woyska składać maiące contingens Cyrkułu Szwabskiego. Słychać że ieden z przednieyszych Xiążąt Rzeskich da w posiłku 12 tysięcy żołnierza. Powiat Tirolski Voralberg nie tylko utrzymuie 6 tysięcy strzelcow, ale też postanowił wyniść na nieprzyiaciela pospolitym ruszeniem, ieśli będzie potrzeba. Jakoż dla 10 tysięcy ludu broń rozdać kazano. Arcy Xiąże Karol do mieszkańcow Odenwaldu odezwę wydał, ostrzegaiąc ażeby nie słuchali ludzi złośliwych, ktorzy im radzą broń złożyć dla tego, żeby łatwiey przez nieprzyiaciela złupionemi bydź mogli. Distyngwuiącym się w obronie kraiu nadgrodę i pamięć przyrzeka. Fortifikacye Wurtzburga naprawić kazał.

z Stockholmu 31 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Krol Jmć znayduie się teraz w mieście Nordkoeping, roskazuiąc czynić potrzebne przygotowania do następuiącey koronacyi, i zwołania czterech stanow Szwedzkiego Krolestwa na Seym. Papiery kraiowe podniosły się 10 procentami; iest nadzieia, że poydą ieszcze wyżey. Ze nie w naszey stolicy odprawione będą dwa tak uroczyste obrządki, przyczyną był panuiący dziś żywności niedostatek. General Toll kommendantem został u nas. Krol Jmć znaczną summę rozdać kazał między ubogich, ktorzy tu się znaydować mogą.

z Berne 28 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Senat Szwaycarski zabronił drukować pismo, ktore bywli Direktorowie Laharpe i

Secretan na obronę swoią wydali. Kommissya zaś wykonawcza następuiący wyrok napisała. Ponieważ ustawa d. 7 wyraźnie i ciężko obwinia ex Direktorow Laharpe, Oberlin, Secretan; z ktorych pierwszy i ostatni nie czekaiąc odpowiedzi na pismo podane prawodawcom z miasta wyiechali; kommissya obowiązana postrzegać bespieczeństwa publicznego stanowi; że Laharpe, Sekretan, i Oberlin mieszkać będą gdzie są teraz pod dozorem urzędnikow mieyscowych, póki nowy roskaz nie nastąpi.

z Hagi 4 Lutego z Gazety Hamburgskiey.

Za przybyciem Generała Augereau, dawniey rozpoczęte przez Posła Semonville negocyacye, do końca, dotąd niewiadomego zbliżać się zaczeły. To pewna iż pierwszy z nich pragnie mieć generalną kommendę woysk Batawskich i Francuzkich razem, iaką miał Brune poprzednik; lecz na to czekamy ostateczney odpowiedzi z Paryża; powtóre, 25 tysięcy zprzymierzeńcow na żołdzie naszym utrzymywać musiemy; których część znaczna pódzie ku Renowi wyższemu; ieśliby zaś nieprzyiaciel nowym wtargnieniem do Hollandyi zagrażał, Buonaparte nowe woysko przyszle. Ostatnim punktem negocyacyi są dobra obywatelow Belgickich, Klasztorow, &c w kraiu naszym leżące, za które każą nam płacić kilka millionow, iakeśmy dawniey zapłacili za dobra Stadhudera, które prawem woiennym Konwencya w r. 1795 ogłosiła własnością narodu Francuzkiego.

Woyska Francuzkie u nas stoiące dziś powtórnie pod bronią stanowszy przyimują Akt nowey konstitucyi, sami żołnierze żartuią z przysięgi tak często ponawianey. Generał Augereau żyie daleko skromniey niż Brune poprzednik; kompanią iego gwardyi rozwiązano, przez co znaczna summa w skarbie się zostaie; przyrzekł wódz uczynić większe reformy, do czego zapewne musiał odebrać stosowne roskazy od pierwszego Konsula. Ludzie do rozmaitych partyi należący byli u niego; wszystkim odpowiedział wyraźnie, że do interessow politycznych wdawać się nie chce.

z Bruxelles 1 Lutego z Gazety Hamburgskiey.

Rzecz iest godna uwagi, że woyska Francuzkie w Departamentach Belgickich od kilku iuż miesięcy ciągną nieustannie na wszystkie strony; uszedłszy mil kilkanaście, kommendanci odbieraią z Paryża roskaz marsz obracać do innych okolic, lub też powracać na dawne stanowiska. Domyślaią się niektórzy, że tym sposobem Konsul Buonaparte niespokoynych Belgow, ieśli są iszcze skłonnemi do wszczynania domowego rozruchu, chce utrzymywać w niepewności i boiazni, a razem zawsze mieć żołnierza gotowego na rozpoczęcie krokow nieprzyiacielskich, gdziekolwiek potrzeba wyciągać będzie.

Z Mastrichtu do naszey stolicy dziś przyszła diwizya artilleryi, która bez zastanowienia się ciągnie, iak mówią ku Departamentom zachodnim RPtey. Słowem kray nasz pelen iest rozmaitego żołnierza; iedne połki idą do Hollandyi, drugie ku Renowi. Liczemy teraz bardzo wielu emigrantow Irlandzkich, którzy wchodzić maią do formuiącego się legionu Franków północnych. Podobno też rząd nie zabroni młodym Belgom służyć w korpusie pomienionym. Twierdze Mastricht i Luxembourg w żywność opatrzyć kazano iak nayśpieszniey, W Juliers dawne fortifikacye bydź maią podniesione, nowe założone, iak tylko czas pracować pozwoli.

Kommenderuiący w Niderlandzie General Bonnard z Gand do Bruges przeniosł główną kwaterę. Wszystkie nadbrzeża mor skie żołnierzem i artilleryą osadzono. Statki w Ostende, Dunquerque, Gravelines uzbroione roskaz maią bydź w zupełney gotowości do żeglugi. Eskadra z kilku wielkich fregat w Dunquerque iuż miała na morze wychodzić, gdy kommendant odebrał przeciwne z Paryża zalecenie. Woiennych brańcow, iacy się znaydowali w całym Belgium, na zamianę wyprowadzono do portow, albo też ku Renowi.

W Rynku w Kamienicy JP. Acherowey Nro 13 w Sklepie Piotra Zaycowa przedaie się Gramatyka Języka Rossyiskiego, tu wydana przez Nauczyciela tegoż Języka przy Szkole Główney Litewskiey. Cena złotych 3. groszy 15.

Folwarki w Gubernii Mińskiey Powiecie Ihumeńskim nad Rzeką Berezyną położone, Lipsk, Kolbcza, Kazimierzow, Lipnica, Ostrowki, Naborki i Zakucie; każdy z osobna wymierzony, doskonale omappowany i okopczony, w właściwych obrembach z Poddaństwem w znaczney obszerności, Gruntow, Łąk, i Puszczy Handlowney, wewnątrz siebie maią Rzeki Handlowne Berezynę i Olszą do Rygi, przytym wyrabiaią się szmelcugi, Potaże, Dziekcie, &c Są do przedania na wieczność, ktoby życzył nabyć na Kontraktach Mińskich i Nowogrodzkich znaydzie w Kancellaryach informacyą z kim oto ma traktować.